

Додаток 1
до протоколу зборів трудового колективу
Березівського ліцею
від 29.08.2024 р. № 2

Звіт
директора ліцею перед трудовим
колективом та громадськістю

В Законах України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Статуті ліцею чітко визначено функціональні обов'язки керівника освітнього закладу. Згідно наказу МОН України № 178 від 23.03.2005 року про їх виконання, щорічно директор звітує перед трудовим колективом ліцею та громадськістю.

Згідно розпорядження голови Житомирської районної державної адміністрації від 01.06.2020р. №157 "Про закріплення територій обслуговування закладами загальної середньої освіти Житомирського району" за ліцеєм закріплено територію обслуговування. Це територія сіл Березівка та Богданівка, а також Військового містечка №115 та №174.

Стратегія розвитку ліцею на 2022-2026 навчальні роки спрямована на підвищення якості освітньої діяльності та відповідає особливостям і умовам діяльності ліцею. В Стратегії розвитку враховано пропозиції усіх учасників освітнього процесу. Стратегія розвитку Березівського ліцею є комплексом методичних, матеріально-технічних та управлінських процесів із визначенням шляхів їх реалізації.

Педагогічна рада - колективний орган, що покликаний керувати всім освітнім і господарським життям ліцею. Одним з головних завдань директора є створення всіх умов для підвищення авторитету і працездатності ради: рада займається багатьма питаннями життя ліцею, піддає в окремих випадках критичній оцінці діяльність педагогічного колективу, яка спрямована на поліпшення навчання і виховання учнів. Це здійснюється шляхом тісного зв'язку педагогічної ради з методичними комісіями, з батьківським активом та учнями. Адміністрацією та вчителями проводиться взаємо відвідування уроків. Психологічна служба ліцею досліджує питання педради. Доповідач готує доповідь з презентацією, готують виступи співдоповідач та представники педагогічного колективу. За підсумками педради виноситься рішення, яке затверджується наказом директора. На наступних педрадах розглядається питання виконання рішень, прийнятих педагогічним колективом.

Щороку в закладі розробляється Освітня програма на наступний навчальний рік. Освітня програма - це єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих ліцеєм для досягнення учнями результатів навчання. Основою для

розроблення Освітньої програми є Державний стандарт загальної середньої освіти відповідного рівня. Освітня програма містить загальний обсяг навчального навантаження та очікувані результати навчання здобувачів освіти; вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою; перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх галузей та предметів, логічну послідовність їх вивчення; форми організації освітнього процесу. До розроблення Освітньої програми залучалася робоча група у складі директора, заступників з навчальної та навчально-виховної роботи, враховувалась думка батьків. Освітня програма на 2023-2024 навчальний рік була схвалена на засіданні педагогічної ради ліцею від 29 серпня 2023 року протокол № 1 та затверджена наказом директора від 30 серпня 2023 року № 37-а/г та розміщена на сайті ліцею.

Внутрішня система забезпечення якості освіти ліцею схвалена на засіданні педагогічної ради (протокол від 29.12.2021 р. №7), затверджена наказом директора від 29.12.2021 р. № 105 та розміщена на сайті ліцею. До розроблення системи залучалася робоча група у складі директора, заступників директора з навчальної та навчально-виховної роботи, голів методичних об'єднань ліцею. Самооцінювання освітньої діяльності в 2023-2024 н.р. було здійснено комплексне самооцінювання освітніх і управлінських процесів та внутрішньої системи забезпечення якості освіти за допомогою інформаційної (автоматизованої) системи зовнішнього оцінювання і самооцінювання освітніх та управлінських процесів у закладах освіти «EvaluEd». 28 червня 2024 року у ІАС «EvaluEd» отримано підсумки комплексного самооцінювання за 4 напрямками та видано наказ по ліцею від 28.06.2024 року № 35 «Про підсумки проведення комплексного самооцінювання освітніх і управлінських процесів у Березівському ліцеї», де відображено висновки та пропозиції щодо покращення освітнього процесу в Березівському ліцеї. Даний наказ буде на засіданні педагогічної ради у серпні місяці.

Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ліцею схвалено педагогічною радою (протокол від 26.12.2022 р. № 5), затверджено наказом директора від 26.12.2022 р. №34-а/г та розміщено на сайті ліцею. З Положенням ознайомлені всі учасники освітнього процесу. Положення є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг наданих здобувачам освіти, додержання моральних, правових, етичних норм поведінки всіма учасниками освітнього процесу. З метою виконання норм цього Положення в ліцеї створена Комісія з питань академічної доброчесності. Керівництво ліцею постійно контролює дотримання норм академічної доброчесності та вживає необхідні заходи щодо протидії фактам можливих їх порушень.

Режим роботи ліцею схвалено педагогічною радою і затверджено наказом директора. Структура навчально року встановлюється згідно з рекомендаціями

Міністерства освіти і науки України. В 2023-2024 навчальному році у зв'язку із повномасштабним вторгненням росії було внесено корективи в режим роботи.

Освітній процес було організовано в дві зміни (1-5 класи – I зміна; 6-11 класи – II зміна), оскільки проектна потужність найпростішого укриття на території ліцею становить 150 чоловік.

Багато уваги приділяється забезпеченню обов'язковості середньої освіти. В ліцеї наявні списки дітей шкільного віку. Ведеться облік дітей, які проживають на території обслуговування Березівського ліцею, але з певних причин не зареєстровані за місцем проживання. Така форма роботи дає можливість мати оперативну інформацію про наявність дітей шкільного віку в мікрорайоні ліцею і в подальшому для охоплення їх навчанням.

На кінець 2023-2024 н.р. в ліцеї навчалось 195 учнів. Переважна більшість проживають в селі і не потребують підвозу. 72 учні доїжджають до навчання шкільним автобусом із військового містечка №115, Березівського лісництва, с. Дубовець та с. Черемошне.

В ліцеї організоване навчання за сімейною формою для 23 учнів та видано відповідні накази.

Для учнів на індивідуальній формі здобуття освіти було підготовлено графік підсумкового (семестрового і річного) оцінювання та ознайомлено з ним здобувачів освіти і батьків. Організовано і проведено підсумкове оцінювання учнів 1-4 класів у формі співбесіди, 5-11 класів – у формі контрольних робіт за результатами яких усі учні успішно засвоїли навчальний матеріал передбачений навчальною програмою і були переведені до наступного класу.

В 2023-2024 навчальному році в ліцеї організовано роботу класів з інклюзивною формою навчання - 4 клас (класний керівник Ништун О.І.) та 7 клас (класний керівник Кривошиєнко І.М.). З метою допомоги вчителям в забезпеченні особистісно зорієнтованого, індивідуального підходу в освітньому процесі, зокрема у створенні індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами введено посаду асистентів вчителя, обов'язки яких виконували Малиновська Т.І. та Поліщук К.М. Створено команду психолого-педагогічного супроводу, яка діяла професійно і злагоджено спільно з батьками учнів. Бойко Назар та Ковальчук Олесь, для яких організовано інклюзивну форму навчання, успішно закінчили навчальний рік, мають прогрес у навчальних досягненнях, беруть активну участь у позакласних заходах. Значна робота проведена класними керівниками, та вчителями-предметниками з адаптації учнів до класного колективу. Ефективно вплинули на результативність освітнього процесу корекційно-розвиткові заняття, які проводили Свінцицька О.І., працівник Березівської спеціальної школи-інтернату та Ковальчук Н.В., практичний психолог ліцею.

Налагоджена ефективна співпраця між асистентами вчителя і педагогами закладу. Асистенти вчителя надають дієву допомогу в організації освітнього

процесу вчителям-предметникам та класним керівникам на уроках і в позаурочний час. До питань організації освітнього процесу в значній мірі залучаються батьки дітей з ООП. Педагоги ліцею враховують побажання батьків щодо створення умов для розвитку учнів, здійснення індивідуального підходу. Батьки беруть активну участь у розробленні індивідуальної програми розвитку, дослухаються до порад вчителів, спрямованих на підвищення результативності навчання дітей.

Питання методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, ефективності співпраці між педагогічними працівниками в цьому напрямі розглядаються на нарадах педагогічних працівників.

Ліцей забезпечений необхідним дидактичним обладнанням для навчання дітей з ООП. За рахунок бюджетних коштів постійно підтримується матеріальне забезпечення організації освітнього процесу для дітей з ООП.

Заклад освіти співпрацює з КУ Інклюзивно-ресурсний центр Новогуївинської селищної ради щодо організації освітнього процесу та підтримки дітей з ООП.

В ліцею розробляються індивідуальні освітні траєкторії для учнів з особливими освітніми потребами. Однією з проблем організації освітнього процесу з учнями з категорії ООП є те, що в ліцею відсутня ресурсна кімната.

У 2023-2024 н. р. за робочим навчальним планом було організовано роботу 11 класів. До першого класу було зараховано 14 дітей (у 2022-2023 н. р. - 17). У 2023-2024 н.р. до першого класу зараховано 12 учнів.

Аналіз контингенту учнів ліцею

Навчальний рік (початок)	Кількість класів	Кількість учнів		Порівняно з минулими роками (кінець року)
		поч. навч.	к-ць року	
2018-2019	11	152	161	На 9 більше
2019-2020	11	161	162	На 1 більше
2020-2021	11	174	175	На 1 більше
2021-2022	11	175	180	На 5 більше
2022-2023	11	168	150	На 18 менше
2023-2024	11	189	195	На 6 більше

Базову загальну середню освіту в 2023-2024 н.р. здобули 11 учнів. Повну загальну середню освіту здобули 24 учні.

Навчальні плани ліцею на 2023-2024 навчальний рік були складені адміністрацією ліцею на основі Типових освітніх програм, затверджених МОН України:

- 1 та 2 класи - за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О.Я., 1-2 клас, затвердженою наказом МОН України від 08.10.2019 р. №1272;

- 3 та 4 класи - за Типовою освітньою програмою, розробленою під керівництвом Савченко О.Я., 3-4 клас, затвердженою наказом МОН України від 08.10.2019 р. №1273;

- 5-6 класи - за Типовою освітньою програмою для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженою наказом МОН України від 19.02.2021р. № 235.

- 7-9 класи – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 405.

- 10-11 класи – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 408.

Освітній процес в 2023-2024 навчальному році забезпечували 19 учителів, педагог-організатор, практичний психолог, соціальний педагог і 1 асистент вчителя. Ліцей переважно укомплектований кваліфікованими педагогічними і технічними кадрами, оскільки із січня 2024 року наявна вакансія вчителя математики та інформатики. Переважна більшість педагогічних працівників, 95%, мають вищу педагогічну освіту і викладають базові навчальні дисципліни за фахом освіти, решта - це 1 спеціаліст із середньою спеціальною освітою (5%), це вчитель початкових класів. Для забезпечення неперервності підвищення кваліфікації педкадрів було сплановано та організовано курси підвищення кваліфікації педагогічних працівників ліцею. Всі вчителі намагаються пройти курси підвищення кваліфікації при комунальному закладі «ЖОШПО» та при Житомирському державному університеті ім. Івана Франка.

Атестація педагогічних працівників - це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності учителя, яка відіграє важливу роль у підвищенні професійної компетентності. Метою атестації є стимулювання цілеспрямованого безперервного підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, росту їх професійної майстерності, розвитку творчої ініціативи, підвищення престижу й авторитету, забезпечення ефективності освітнього процесу. У 2023-2024 н.р. було атестовано 3 вчителів. Двом вчителям підтверджено вищу кваліфікаційну категорію та педагогічне звання «Старший учитель» (Заброцька Н.Б. та Фисюк Н.К.), одному вчителю присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст другої категорії» (Ништун О.І.).

Добір і закріплення кадрів відбувається з урахуванням психологічної сумісності, професійно - індивідуальної спрямованості. Технічний, обслуговуючий персонал та педагогічні кадри призначає директор ліцею.

Серед педагогів ліцею:

- учителі вищої категорії – 10 ;
- учителі першої категорії – 4;

- учителі другої категорії –2;
- учителі спеціалісти – 6;
- учителі із званням «Старший учитель» - 5;
- учителі із званням «учитель-методист» - 2.

Педагогічний колектив стабільний. 12 (50%) педагогічних працівників мають стаж роботи понад 20 років, від 10 до 20 років (23%), що свідчить про вагомий педагогічний досвід і потужний науково-методичний потенціал колективу.

Характеристика педагогічних кадрів за стажем роботи

Педагогічний стаж (роки)	Навчальний рік	
	2022-2023	2023-2024
До 3 років	1 (4%)	2 (9%)
Від 3 до 10 років	3 (13%)	4 (18%)
Від 10 до 20 років	8 (33%)	5 (23%)
20 років і більше	12 (50%)	11 (50%)

У 2023-2024 н.р. 56 учнів 1-4 класів та 54 учні 5-6 класів навчались за програмами НУШ. Учні 10 класу навчались у профільному класі з поглибленим вивченням біології (14 учнів) та учні 11 класу - з поглибленим вивченням української мови (24 учні).

Навчальні досягнення учнів (порівняльна таблиця)

Навч. рік	К-ть учнів на кінець року	Мають рівень навчальних досягнень							
		Вис.	%	Дост.	%	Сер.	%	Поч.	%
2017-2018	99	3	3	30	30	35	35	31	31
2018-2019	93	5	5	24	26	34	37	30	32
2019-2020	91	7	8	25	37	31	34	28	31
2020-2021	73	4	5	23	32	24	33	22	30
2022-2023	97	4	4	24	25	34	35	35	36
2023-2024	139	3	2	41	30	61	44	33	24
«+», «-» до поперед. року	+42	-1	-2	+17	+5	+27	+9	-2	-12

Аналіз навчальних досягнень учнів ліцею за 2023-2024 навчальний рік в порівнянні з минулим навчальним роком свідчить про зменшення на 12%

кількості учнів, які мають початковий рівень навчальних досягнень, що свідчить про покращення мотивації до навчання учнів.

Якісний показник навчальних досягнень

№ з/п	Клас	Якісний показник навчальних досягнень, %				Класний керівник
		2021-2022	2022-2023	2023-2024		
1	5		43	44	+1	Базько К.В.
2	6	35	31	43	+12	Жеребчук М.В.
3	7	45	20	24	+4	Кривошиєнко І.М.
4	8	36	33	36	+3	Захарова Т.А.
5	9	13	0	18	+18	Фисюк Н.К.
6	10	41	21	0	-21	Божок В.А.
7	11	20	20	38	+18	Подвисоцька І.В.

Резерв зростання рівня навчальних досягнень учнів є. Він у тому, що велика кількість учнів мають лише по одній або по дві оцінки певного рівня.

Ліцей має обладнані кабінети, які комплектуються відповідно до «Положення про навчальні кабінети з природничо-математичних предметів», затвердженого наказом МОН України від 14.12.2012 р. № 1423, та «Положенням про навчальні кабінети», затвердженим МОН України від 20.07.2004 р. № 801.

Кожен навчальний кабінет початкової, основної та старшої школи забезпечений учнівськими партами, стільцями, демонстраційними стінками, призначення яких - збереження навчально-наочних посібників, дидактичних матеріалів, методичної, художньої та довідкової літератури.

Для виконання інваріантної складової робочого навчального плану у закладі налічується 13 кабінетів, з них - 9 - приміщення в основній та старшій школі, 4 - у початковій.

Початкова школа має 4 класних кімнати. Залишається проблема з розміщенням учнів початкової школи у спортивній залі під час уроків фізичної культури. Не є ефективним перебування одночасно 3 класів у залі. На теперішній час цю проблему вирішити неможливо, у зв'язку з нестачею вільних приміщень.

Усі класні кімнати початкової школи відповідають санітарним правилам і нормам. Щороку здійснюються поточні ремонти. Естетика оформлення навчальних приміщень виконана у відповідній кольоровій гамі, яка передбачена загальними санітарними вимогами до оформлення класних навчальних приміщень.

На території ліцею знаходяться:

- майданчик для уроків з предмету «Захист України»;

- футбольний майданчик;
- майданчик для рухливих ігор.

Одним із завдань освітньої реформи є створення нового освітнього середовища.

Відповідно наказу МОН України від 07.02.2020 року № 143 «Про затвердження Типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи» протягом 2021-2023 року 4 класи початкової школи та 5 клас, які працюють за програмою НУШ, отримали нові модернізовані одномісні парти, шафи для збереження навчальних посібників, дидактичних матеріалів, методичної, художньої та довідкової літератури, вчительські столи, ноутбуки, телевізори. Завдяки фінансуванню НУШ всі класи початкової школи мають кольорові принтери.

До мережі Інтернет та wi-fi зони підключені всі класні кімнати.

Учні 1-2 класів отримали набори «Лего», які успішно використовуються під час освітнього процесу. Крім цього класні кімнати поповнились великою кількістю дидактичного матеріалу: ляльковий театр, мікроскоп, ігрові набори «Овочі», «Фрукти», «Тварини», мірний посуд, набір пісочних годинників, прилади для вимірювання довжини предметів, компаси, лупи, навчальні набори грошових знаків, демонстраційні набори цифри букв, глобуси, колекції «Корисні копальни та продукти їх переробки», «Типи ґрунтів», «Морське дно», «Породи деревини», демонстраційні набори моделей геометричних тіл, терези демонстраційні з набором важків, настільні розвивальні ігри.

Протягом 2023-2024 навчального року за рахунок бюджетних коштів та коштів, виділених Березівською сільською радою було закуплено наступне:

- парти одномісні та стільці - 15 шт.;
- кольоровий принтер - 1 шт.;
- сучасні стенди в кабінет математики;
- демонстраційні набори для проведення уроків математики;
- спортивне обладнання для уроків фізичного виховання.

Адміністрація закладу, керівництво відділу освіти, молоді та спорту Березівської сільської ради використовують всі можливості для забезпечення навчальних кабінетів необхідним обладнанням для виконання освітньої програми.

У 2023-2024 навчальному році оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів здійснювалось відповідно до наказу МОН України від 13.07.2021 р. №813 "Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти та листа МОН України від 16.08.2023р. № 1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти».

Результат оцінювання особистісних надбань учнів 1-2 класів виражають вербальною оцінкою, у 3-4 класах за рішенням педагогічної ради рівневою, що

позначаються буквами В Д С П . Свідоцтво досягнень заповнюють вчителі лише на кінець навчального року. У класному журналі лише в кінці навчального року фіксується підсумкове оцінювання окремо по кожному очікуваному результату. Щоденно у класному журналі вчитель зазначає тільки дату, зміст уроку і домашнє завдання, якщо є. Оцінювальне судження, яке характеризує роботу учня на уроці вчитель зазначає у своєму робочому зошиті спостережень для інформування лише батьків учнів, бо оцінка є конфіденційною інформацією.

У 1-4 класах оцінювання має описовий характер як рівня навчання, старанності та соціальної поведінки, так і предметів та освітнього процесу в цілому, але не результату.

На кожного учня заведені «Портфоліо». У цьому документі зібрана максимально корисна інформація про дитину. Особисті данні дитини, її захоплення, зразки творчих робіт дитини, а також роботи на засвоєння програмового матеріалу.

Провідна роль у формуальному оцінюванні належить критеріям, за якими воно здійснюється. Критерії оцінювання визначаються вчителем (із поступовим залученням до цього процесу учнів) відповідно до кожного виду роботи та виду діяльності. Орієнтирами для визначення критеріїв формувального оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначені Державним стандартом початкової освіти до першого циклу навчання (1 -2 класи), до другого циклу навчання (3-4 класи) і очікувані результати, зазначені в освітній програмі ЗЗСО.

У 14 учнів 1 класу сформовані загальнонавчальні уміння і навички відповідно до вимог програмового матеріалу з різних предметів.

В кінці кожного семестру і навчального року у ліцею проводиться моніторинг навчальних досягнень здобувачів освіти, результати якого використовуються для підвищення якості освіти у закладі.

Інновації у НУШ починаються з нового освітнього середовища. Крім класичних варіантів, використовуються новітні, мобільні робочі місця, які легко трансформувати для групової роботи. Вчителі початкових класів активно використовують елементи різних інноваційних технологій, зокрема, технології розвитку критичного мислення, проектні та інформаційно-комунікаційні технології, оновлюють навчальне обладнання, інтегрують навчальні предмети. Застосовують формувальне оцінювання, використовують методики самооцінювання та взаємооцінювання.

В 2023-2024 навчальноого року освітній процес в офлайн режимі у 1 – 11 класах.

Педагоги ліцею створили умови для якісного вивчення програмового матеріалу. На високому професійному рівні проводились уроки.

Одним із стратегічних напрямків діяльності ліцею є робота з обдарованими учнями. Учні ліцею гідно представили себе на I та II етапах Всеукраїнських

предметних олімпіад: із 40 учасників II етапу Всеукраїнських олімпіад маємо 32 призери. Малаховецький Роман, учень 7 класу, зайняв II місце у III етапі Всеукраїнської олімпіади з математики.

Підсумки участі педагогічних працівників у загальноліцейних методичних заходах, результати учнівських предметних олімпіад, конкурсів і змагань свідчать, що обрана адміністрацією стратегія методичної та освітньої роботи позитивно впливає на зростання професійної компетентності педагогічних працівників та на формування ключових компетентностей учнів, сприяє їх успішній професійно-особистісній і навчально-особистісній самореалізації.

Педагогічний колектив ліцею спрямовує діяльність на виконання завдань, які ставить перед освітою держава на сучасному етапі: підготувати випускників до життя в інформаційному середовищі, навчити їх знаходити, отримувати, обробляти, передавати і використовувати необхідну інформацію, тобто сформувані і розвинути інформаційно-комунікаційну компетентність як одну з ключових компетентностей особистості.

З метою реалізації поставлених завдань адміністрація ліцею постійно дбає про матеріальне забезпечення процесу інформатизації освіти. В ліцею функціонує належним чином обладнаний кабінет інформатики, який містить 12 ноутбуків. Кабінет відповідає всім вимогам до навчальних кабінетів, містять необхідні наочні та навчальні посібники.

Комп'ютерною технікою (у загальній кількості 3 комп'ютери) обладнані також кабінет директора, бібліотека та методичний кабінет. Ефективній організації освітнього процесу сприяє також використання принтера, ксерокса, багатофункціональних пристроїв (3 одиниці), проекторів (3 одиниці), мультимедійні комплекси (2 одиниці).

Підвищити ефективність навчальних і виховних заходів, які проводяться в ліцею дозволяє сучасний інтерактивний комплекс, до складу якого входять 1 ноутбук та інтерактивна панель.

Ліцей підключений до мережі «Інтернет», що значно розширює можливості використання інформаційних технологій в освітньому процесі. Це забезпечує мобільність інформаційного зв'язку з органами керування освітою, з іншими освітніми організаціями та навчальними закладами, дозволяє учням та вчителям ліцею брати участь в інтерактивних предметних та творчих конкурсах, в міжнародних освітніх проектах.

В ліцею створені всі умови для інтеграції освітнього процесу у зовнішній культурно-освітній простір. Виховання особистості, громадянина, патріота повинно бути зорієнтованим на пізнання дитиною світу, розвиток історичної пам'яті та національної гордості за український народ, приналежність до його мови та культури. Екскурсії до музеїв, культурних закладів, по історичних місцях розвивають естетичні почуття учнів, сприяють формуванню рис, властивих патріотові.

Сучасні технології, форми та методи навчання формують нове обличчя освітнього закладу. Інтернет, телебачення, преса - ця віртуальна реальність з безмежними можливостями виступає основним джерелом інформації, місцем зустрічі, територією розваг, формує спосіб мислення дитини. Будувати освітнє середовище Нової української школи треба відповідно до сучасних трендів, що формують освіту майбутнього.

Близько 20 учнів ліцею під час військових дій залишили свої домівки і переїхали з батьками в інші більш безпечні місця. Окремі учні виїхали до країн Європи. Це переважно, Польща, Німеччина, Хорватія, Франція. Учні ділилися своїми враженнями, але ці поїздки вимушені. Кожен з цих дітей повіз туди частинку стражденної України.

Ліцей планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу для створення безпечного освітнього середовища. В річному плані роботи ліцею у розділі «Створення освітнього середовища, вільного від будь яких форм насильства та дискримінації» сплановані заходи щодо запобігання проявам дискримінації і булінгу. Відповідно до річного плану роботи складаються плани виховної роботи класними керівниками, які включають проведення право-виховних та превентивних заходів. Адміністрацією було встановлено, що педагогічним колективом впроваджуються в практику освітньої та виховної роботи нові підходи, спрямовані на створення системи навчання та виховання на основі гуманізації життя ліцею. Головною метою закладу є навчання дітей та дорослих безпечній взаємодії у освітньому процесі, а також захист дітей від насильства та зловживань з боку однолітків та дорослих (батьків, опікунів або працівників закладу освіти), для успішного налагодження таких відносин потрібна системність та спланованість. Таким чином, всі заходи, які проходять протягом навчального року, відповідають попередньо складеному плану роботи закладу, вагома частина якого це саме антибулінгова політика. Ліцей планує та реалізує діяльність щодо запобігання будь-яким проявам дискримінації, булінгу. Затверджено план заходів, спрямованих на запобігання проявам дискримінації та булінгу, порядок подання та розгляду звернень про випадки булінгу в ліцеї від здобувачів освіти, їх батьків, законних представників, педагогічних працівників, реагування на доведені випадки булінгу та відповідальність осіб, причетних до булінгу.

На офіційному сайті ліцею на сторінці «Виконання ст. 30 Закону України «Про освіту»» опубліковані Правила поведінки здобувачів освіти, Порядок подання учасниками освітнього процесу заяв про випадки булінгу (цькування), а також порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) у закладі та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування). Всі документи у вільному доступі і здобувачі освіти з ними ознайомлені. Окрім цього на офіційному сайті ліцею є офіційні номери національної дитячої «гарячої» лінії.

Психологічною службою ліцею систематично надаються індивідуальні консультації, під час яких здійснюється просвітницька робота серед педагогів, батьків та учнів. Результатом просвітницької роботи є те, що у закладі відсутні заяви про прояви булінгу.

Правовиховна робота у ліцею регулюється Конституцією України, Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», Загальною Декларацією прав людини, Конвенцією про права дитини, наказом МОН України від 02.10.2018 № 1047 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу», наказом МОН України від 02.10.2018 № 1047 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами», Постановою КМУ від 03.10.2018 № 800 «Деякі питання соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі таких, що можуть загрожувати їх життю та здоров'ю», листом Міністерства освіти і науки України від 28.03.2019 №1/9-179 «Щодо профілактики суїцидальних тенденцій серед учнів», Статутом ліцею.

Адміністрацією було встановлено, що педагогічним колективом впроваджуються в практику освітньої роботи нові підходи, спрямовані на створення системи навчання та виховання на основі гуманізації життя ліцею. Реалізація завдань і змісту правового виховання учнів здійснюється передусім у процесі навчання. Вивчення гуманітарних предметів спрямоване на формування в них високих ідеалів, морально-правових якостей, непримиренності до аморальних явищ, правопорушень і злочинності. Важлива роль у правовому вихованні учнів належить курсу основ правознавства, у процесі вивчення якого вони знайомляться з усіма галузями права, здобувають знання, вміння і навички в системному вигляді.

Основи правознавства викладає Кирильчук О.В. Провідними завданнями у викладанні правознавства вчитель вважає формування правосвідомості та правової культури учнів, поєднання правових знань із внутрішньою позицією особистості, формування вмінь давати правову та моральну оцінку життєвих ситуацій, вміння діяти відповідно до вимог права, Закону, розвиток практичних умінь адаптуватися до життя, бути мобільним, соціально здібним, здатним до комунікації та захисту своїх прав.

Правова освіта та превентивне виховання займають вагоме місце і у позакласній роботі. При цьому застосовуються групові та індивідуальні форми роботи з учнями (бесіди, лекційні заняття, диспути) та батьками (батьківські збори, індивідуальні консультації), використовуються наочні форми пропаганди правових знань. Велика увага приділяється формуванню в учнів належного рівня правових знань і навичок правомірної поведінки. Позакласні виховні заходи з превентивного виховання будуються так, щоб закласти фундамент правових

поглядів і переконань учнів, виховати критичне ставлення до протиправної поведінки членів суспільства. Робота з нормативно-правовими документами, зустрічі з представниками юридичних професій. Проведення позакласної роботи з правових питань сприяють формуванню в учнів ключових компетенцій з предмета, підготовці їх до життя.

Вже традиційним стало проведення Всеукраїнського тижня права, метою якого є формування правової культури підрастаючого покоління, сприяння засвоєнню правових понять, знайомство з Декларацією про права дитини.

Вагома робота проводиться під час акції «16 днів проти насилля», де учні, вчителі, практичний психолог у різноманітній інтерактивній формі під час майстер-класів, виготовлення буклетів, через створення постерів, занять з елементами тренінгу «Скажи насиллю «Ні!»», перегляду та обговорення мультфільмів «Правила безпечної поведінки», «Як захистити себе», виготовлення власної книжечки-пам'ятки «Правила безпечної поведінки з незнайомцями», годин спілкування «Стоп булінгу, ми проти насильства», намагаються вголос сказати про права всіх і кожного, закликають боротися і не допускати різних видів насилля.

Питання правової освіти та профілактики правопорушень серед учнів постійно знаходиться на контролі адміністрації ліцею. Питання з правового виховання регулярно заслуховуються на нарадах при директорові, педагогічних радах, виробничих нарадах, методичних та оперативних нарадах.

У ст. 28 Закону України «Про місцеве самоврядування» сказано, що громадське самоврядування в закладах освіти - це право учасників освітнього процесу як безпосередньо, так і через органи громадського самоврядування колективно вирішувати питання організації та забезпечення освітнього процесу в закладі освіти, захисту їхніх прав та інтересів, організації дозвілля та оздоровлення, брати участь у громадському нагляді (контролі) та в управлінні закладом освіти у межах повноважень, визначених законом та установчими документами закладу освіти.

Управління освітнім закладом неможливе без участі батьків, учнів, громадськості. Тому серед стратегічних напрямків діяльності ліцею визначено розвиток державно-громадського управління, розширення зв'язків із батьками, громадськими організаціями, сприяння розвитку учнівського та педагогічного самоврядування.

Система державно-громадського управління ліцеєм успішно функціонує завдяки чіткій структурі та раціональному розподілу обов'язків між усіма структурними підрозділами. Відповідно до статей 6, 17 Закону України визначено такі органи громадського самоврядування:

- педагогічна рада;
- методичні об'єднання учителів предметників;
- Козацька республіка;

- класні учнівські збори;
- загально-ліцейні батьківські збори;
- батьківські збори класу;

Основними завданнями громадського самоврядування є реалізація визначених прав та обов'язків педагогів, учнів та їх батьків на участь в управлінні закладом освіти; демократизація державного управління освітою; задоволення потреб та інтересів учасників освітнього процесу; розвиток погоджувальних механізмів у вирішенні загальних завдань. Основною метою державно-громадського управління ліцеєм є оптимальне поєднання принципів єдиного керівництва та самоуправління на всіх ланках і етапах управлінської діяльності. Неодмінною умовою розвитку ліцею є співпраця педагогічного колективу з батьками учнів. Досвід роботи переконав, що домогтися ефективних результатів у навчанні та вихованні учнів можна лише на підґрунті толерантності, тісної взаємодії педагогів і батьків та єдності їхніх поглядів на розвиток особистості. В ліцеї на громадських засадах функціонує рада ліцею, особливістю якої є її незалежність від адміністрації. Рада ліцею активно долучається до таких аспектів діяльності, як удосконалення матеріально-технічної бази, залучення додаткових ресурсів для забезпечення діяльності та розвитку закладу освіти.

Збори батьків у класах проводять не рідше двох разів за семестр. На них розглядаються питання спільної діяльності батьків, учнів та ліцею. На батьківських зборах аналізують навчальні досягнення учнів, їхні можливості, надають поради батькам, як виховувати дітей, планувати проведення спільних заходів із учнями та педагогічним колективом.

Під час батьківських зборів, окрім організаційних питань, порушуються проблеми адаптації новоприбулих учнів, культури поведінки, психологічні аспекти подолання стресів. Адміністрацією та психологічною службою для батьків учнів проводяться консультації. Всі питання, які хвилюють батьків, пропозиції, поради, побажання розглядаються на нарадах при директорові.

Об'єднанню всіх учасників освітнього процесу і органів ліцейного самоврядування в один колектив, здатний виконати статутні завдання, сприяли толерантності у відносинах членів колективу, визначення стратегічних напрямів діяльності, чітке планування, єдиний зручний режим, регламент праці, розподіл посадових обов'язків і громадських доручень. Робота вказаних органів спланована і відбувається згідно з положенням про їх діяльність.

Однією із форм діяльності учнівського колективу є учнівське самоврядування. Це добровільне об'єднання учнів, мета якого — сформувати в дітей вміння господарювати у ліцеї, класі, вміння співпрацювати на принципах партнерства, гласності, демократизму з учнівським, педагогічним та батьківським колективом ліцею, а також формування духовно та фізично розвиненої, суспільно активної особистості на засадах козацького світогляду та способу життя, на основі відродження національних, духовних і моральних цінностей.

Діяльність органів учнівського самоврядування в ліцеї сприяє згуртуванню учнівського колективу, розвитку громадянської позиції, процесу соціалізації учнів, більш ефективному їх входженню в доросле життя. Ліцей керується інтересами й потребами дітей, прагне стати осередком, де учні не лише вчаться, а й розвиваються як особистості, живуть повноцінним, духовним життям.

Стратегія розвитку ліцею передбачає формування успішної компетентної особистості. Учнівське самоврядування покликане надати в цьому слушну допомогу, розвинути такі якості ліцеїстів, як самостійність, активність, ініціативність, комунікативність, толерантність, відповідальність, обов'язковість, уміння приймати рішення й реалізовувати намічене.

«Козацька республіка» - форма правління учнівського самоврядування незалежна, самокерована дитяча організація, що об'єднує здобувачів освіти ліцею, які бажають вивчати і розвивати гуманістичні традиції українського козацтва.

«Козацька республіка» у своїй діяльності керується Конституцією України, Законом України «Про молодіжні та дитячі громадські організації, Статутом ліцею.

Діяльність «Козацької республіки» поширюється в межах ліцею і здійснюється на засадах добровільності, рівноправності її членів, самоврядування, демократичності, законності, гласності та відкритості.

Одним із ключових питань в освітньому процесі є охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу. Вони ознайомлені із законом «Про охорону праці», «Про дорожній рух», «Про пожежну безпеку», Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися зі здобувачами освіти під час освітнього процесу.

Розроблено заходи щодо:

- протипожежної безпеки;
- попередження дитячого дорожньо-транспортного травматизму;
- запобігання аваріям, пожежам, нещасним випадкам виробничого характеру.

Оформлено стенди:

- пожежна безпека.
- Безпека життєдіяльності.

Проводяться навчання, щоб виробити алгоритм дій під час пожежі. Приміщення ліцею забезпечено первинними засобами пожежогасіння, ведеться журнал обліку вогнегасників. Періодично проводяться інструктажі з педагогічними працівниками про домедичну допомогу, щоб вчитель знав як швидко й правильно діяти в екстрених ситуаціях. Кожен засвідчує своїм підписом, що ознайомлений з інструктажем. У ліцеї пожежні виходи у належному стані, шляхи евакуації незахаращені. В ліцеї регулярно проводяться інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності у вигляді бесід, зустрічей, ознайомлень з положеннями тощо.

Спортзал, майстерні, класні кімнати, кабінети мають необхідний перелік документації з питань безпеки життєдіяльності. Також у приміщеннях ліцею розміщені стенди з безпечної поведінки. Питання охорони праці та попередження травматизму неодноразово обговорювалися на нарадах при директорові. Вивчаючи стан травматизму серед учнів, можна відмітити, що в ліцеї здійснюється належна робота щодо попередження нещасних випадків, створення безпечних умов навчання. Розроблено низку заходів щодо попередження травматизму учнів, проведена відповідна робота з учителями. Причини виникнення травм з'ясовуються, аналізуються, відповідно до цього складаються акти та проводяться профілактичні заходи.

На 01.09.2023р. всі педагогічні працівники ліцею надали медичні книжки з дозволом приступити до роботи. Питання охорони праці обговорюються на засіданнях педрад та на нарадах при директорі. Основні ключі від усіх приміщень ліцею знаходяться у чергового техпрацівника, завгоспа та директора. В кінці навчального року видано наказ по ліцею від 29 травня 2024р. №18 «Про заходи безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в період літніх канікул у 2024 році».

Постійно здійснюється контроль роботи систем забезпечення життєдіяльності будівель ліцею. Відповідно до Закону України "Про охорону праці" і Кодексу законів про працю України розроблено і затверджено посадові інструкції з охорони праці для всіх працівників ліцею. Проведено інструктажі з працівниками і учнями з техніки безпеки. Проведено вступні інструктажі з охорони праці. Проведено первинні інструктажі з охорони праці на робочому місці. При проведенні конкретних заходів регулярно проводяться цільові інструктажі з техніки безпеки з працівниками і учнями.

Медичне обслуговування учнів та працівників ліцею організовано відповідно до нормативно-правової бази. Для якісного медичного забезпечення учнів та вчителів в ліцеї проведено косметичний ремонт медичного пункту, де працює медична сестра, яка організовує систематичне та планове медичне обслуговування учнів, забезпечує профілактику дитячих захворювань. Відповідно до результатів медичного огляду дітей, на підставі довідок лікувальної установи в ліцею формуються спеціальні медичні групи, а також уточнені списки учнів підготовчої, основної групи та групи звільнених від занять фізичною культурою на навчальний рік.

Протягом 2023-2024 н.р. медичною сестрою здійснювався профілактичний огляд учнів. Дані заносились у спеціальний журнал. Після кожного виявленого захворювання батьки були проінформовані класним керівником.

На виконання Інструкції про розподіл учнів на групи для занять на уроках фізичної культури, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2009 за № 518/674 «Про забезпечення медико- педагогічного контролю за фізичним вихованням учнів загальноосвітніх навчальних закладів»,

відповідно до списків, складених медичною сестрою на підставі довідок про стан здоров'я, у яких визначено групи для занять на уроках фізичної культури та з метою належної організації занять з учнями, які мають відхилення у стані здоров'я і оптимізації їх рухової активності, учні були розподілені на групи здоров'я та поставлені на диспансерний облік, про що видано наказ ліцею «Про розподіл учнів за медичними групами для організації занять фізичною культурою».

Однією із стратегічних цілей, визначених Національною стратегією розбудови безпечного і здорового освітнього середовища в Новій українській школі, схваленої Указом Президента України 25.05.2020 № 195/2020 є розбудова системи здорового харчування, формування культури харчування та правильних харчових звичок.

У режимі ліцею велике значення надається організації раціонального, збалансованого харчування учнів.

Основними напрямками спільної роботи педагогічного колективу і працівників їдальні є:

- зміцнення матеріально-технічної бази їдальні;
- розширення сфер послуг для учнів і батьків;
- удосконалення різноманітності раціону харчування;
- виховання культури прийому їжі;
- пропаганда здорового способу життя.

Гарячим харчуванням у 2023-2024 н.р. було охоплено - 150 учнів 1-11 класів.

Кухарем ліцею Патюк М.Р. ведеться документація з організації харчування, а саме: Журнали бракеражу готової продукції, бракеражу сирих продуктів, реєстрації температурного режиму в холодильниках і в морозильних камерах, обліку виконання норм харчування, книга складського обліку харчової продукції, журнал обліку навчання персоналу, журнал проведення генеральних прибирань, анкета здоров'я відвідувача, перспективні меню, щоденні меню, які затверджує директор ліцею. Перевіркою встановлено, що норми харчування переважно виконуються. За відсутності окремих продуктів кухар проводить їх заміну.

Приміщення харчоблоку та обладнання відповідають санітарно-гігієнічним вимогам. Їдальня забезпечена холодною та гарячою водою (встановлено бойлер). Є ванни для миття посуду. Згідно норм у харчоблоці наявні всі необхідні миючі, дезінфікуючі засоби та інструкції.

Харчування учнів здійснюється у естетично оформлених залах для прийому їжі з дотриманням санітарно-гігієнічних вимог.

Педагогічний колектив у системі формує культурно-гігієнічні навички харчування учнів: своєчасний прийом їжі, дотримання графіку харчування, миття рук до і після прийому їжі, поведінки учнів за столом. Діти 1-4-х класів

забезпечені рідким милом, індивідуальними та одноразовими (паперовими) рушниками й серветками.

Проблема харчування учнів - у полі зору адміністрації, учителів, батьків. Питання постійно розглядається на нарадах при директорові. Систематично проводиться роз'яснювальна робота щодо організації правильного харчування дітей різного віку в сім'ї.

Модернізація освітнього середовища - одне з ключових завдань реформування галузі освіти.

Висловлюю вдячність колегам-педагогам, працівникам ліцею, батькам, учням, спонсорам-меценатам за активну співпрацю в справі навчання та виховання підростаючого покоління, майбутнього нашої держави.

Особливу вдячність висловлюю своїм заступникам Березовському І.М. та Дем'янчуку А.А. які пліч-о-пліч зі мною багато сил та енергії, свого вільного часу віддають справі організації освітнього процесу в ліцеї.